

2561 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2016 (2017)

(03) අභිධර්මය

S 3

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

II කොටස

- 2. (i) (අ) අභිධර්ම පරියාය හෙවත් අභිධර්ම දේශනා ක්‍රමයේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) සුත්ත පරියාය හෙවත් සුත්‍ර දේශනා ක්‍රමයේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ තුනක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) ධම්මසංගණිප්පකරණය සහ විභංගප්පකරණය පිළිබඳව වෙන් වෙන්ව හැඳින්වීම් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) සර්වාස්තිවාදී අභිධර්ම සම්ප්‍රදාය කවරේදැයි හඳුන්වා දෙන්න. (ලකුණු 07 යි)
- 3. (i) (අ) දෝෂ මූලික අකුසල් සිත් දෙක ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) එම සිත් දෙකේ ඇති දෝෂ මූලික බව ඇතිවීමට හේතුවන ලක්ෂණ තුනක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) අකුසල් සිත් ඇතිවීමට බලපාන හේතු දක්වමින් එම හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) “දෝෂ මූලිකව කටයුතු කරන පුද්ගලයාගේ දෙලොව ම පිරිහේ” යන්න උදාහරණ දක්වමින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 07 යි)
- 4. (i) (අ) අප්පමඤ්ඤා වෛතසික නම්කර, ඒවා අප්පමඤ්ඤා නමින් හැඳින්වීමට හේතුව පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) සතර බ්‍රහ්ම විභරණ විසිපස් වැදැරුම් සෝභන වෛතසික අතර දැක්වෙන්නේ කවර නම්වලින් දැයි දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) “හිරි සහ ඔත්තප්ප” යන වෛතසික දෙක පිළිබඳව උදාහරණ සහිතව වෙන් වෙන්ව හැඳින්වීම් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) පුද්ගලයාගේ සහ සමාජයේ යහපැවැත්මට සතර බ්‍රහ්ම විභරණ සංකල්පය අනුකූලවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07 යි)
- 5. (i) (අ) රූප සමුච්චාන හේතු හෙවත් රූප උපදවන හේතු පිළිවෙලින් නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) එම හේතු අතරින් සතරවැනි හේතුවට අයත් මූලික ප්‍රභේද දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) මහා භූතරූප නම් කරමින්, දෙවැන්න සහ තෙවැන්න පිළිබඳව හැඳින්වීම් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) “සංඛත ධර්ම” යන්න හඳුන්වා සංඛත ධර්මයන්ට අදාළවන මූලික ලක්ෂණ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 07 යි)
- 6. (i) (අ) විත්තවීච්චල මූලික ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) හවාංග සිත පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) විත්තවීච්ච සටහනක යෙදෙන, සම්පට්ච්ඡන, සන්තිරණ, වොඝ්ඝන යන ක්ෂණයන්ගෙන් කෙරෙන කාර්ය වෙන වෙන ම ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) වක්ඛුද්දාරික අතිමහත්තාරම්මණ විත්තවීච්ච සටහන අඳින්න. එහි ඇති වැදගත් ලක්ෂණ දෙකක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 07 යි)

7. (i) (අ) අකුසල කර්මවල නියත වශයෙන් යෙදෙන අකුසල වෛතසික නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) දස අකුසල කර්මපට අතරින් මනසින් කෙරෙන කර්මපට පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) මූලික කරුණු ඇතුළත් වන සේ රූපාවචර සිත් පිළිබඳව හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) මරණයේ සතරවැදෑරුම් ප්‍රභේදය නම් කරමින් මරණානුස්සති භාවනාව පිළිබඳව හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 07 යි)

8. (i) (අ) "නිවරණ" යන්න අර්ථ දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) නිවරණ ධර්ම පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) එම නිවරණ ධර්ම අතරින් දෙවැන්න සහ තෙවැන්න පිළිබඳව උදාහරණ දක්වමින් වෙන් වෙන්ව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) සමථ භාවනාව යන්න හඳුන්වා, එම භාවනාවෙන් ලැබෙන ප්‍රතිඵල ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 07 යි)

9. (i) (අ) දස සංයෝජන ධර්ම මූලික කොටස් දෙකකට බෙදේ. එම කොටස් දෙක ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) සෝවාන් මාර්ග විත්තයෙන් නැති කෙරෙන සංයෝජන ධර්ම නම් කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (ii) මානස හා උද්ධවචය යන සංයෝජන ධර්ම දෙක පිළිබඳව වෙන් වෙන්ව උදාහරණ දක්වමින් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) සුඤ්ඤත, අනිමිත්ත, අප්පණ්හිත යන ලක්ෂණ තුන ඇසුරින් නිවන පිළිබඳව හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 07 යි)

